

Hayata Dokunmayı İhmal Etmeyelim

Aile video arşivimi yeniden düzenlediğim ve sayısallaştırdığım bu günlerde, tarifsiz duygular yaşıyorum. Çocuklarımın küçüklük halleri, oynasmalarımızın güzel anıları içimi coşturuyor. Halen onlarla olabilmemizin nimet boyutunu takdire ve hakkıyla şükretmeye takatim yetmez. Aramızdan ayrılan akraba, dost ve tanıdıklarımın video kayıtları ise içimi ürpertiyor. Buruk bir özlem ve hüznle rahmet dilemekten başka elden bir şey gelmiyor. Hatırlamak ve dua edebilmek ile bir nebze teselli buluyorum.

Televizyon ve Bilişim Teknolojilerinin hayatımızda bu denli yer almadığı dönemlerde, toprağa ve arkadaşlarımıza daha yakın günler yaşayan şanslı nesillerden olduğumu düşünüyorum. Oyunlarımız gerçektir, masketlerimizin çokluğuyla övünürdük. Topun peşinde koşarken terler, düşer, yara bere içinde kalırdık. Kavgalarımızda sahiciydi, mahallenin bekçileri ve de efeleriydik. Bırakın akrabalarımızı, komşularımızı ve hatta birkaç sokak içinde yaşayan herkesi tanır ve bilirdik. Bayramlarda çocukların

gezmeleri ayrı, büyüklerin toplanarak gezmeleri ayrı olurdu. Yani özetle, bugüne göre daha sosyal ve daha yakındık.

İyisiyle, kötüsüyle, geçmiş geride kaldı gitti. Dün bile mazi oldu. Geriye bakarak yürüyenler bir yerlere toslar durur. O zaman, çukura düşmemek için önümüze (bugüne), yönümüzü doğru tutmak için de ileriye (yarınlara) bakmalı ve devam etmeliyiz.

Sosyalleşmenin farklı boyutları var. Kişinin bizatihi yaşadığı ailesi merkezdeki ilk halkayı oluşturuyor. Burada çözülemeyen sorunlar suya düşen taşın halkaları gibi gittikçe büyüyerek dışarıya dağılıyor ve önlenmesi güçleşen etkilere yol açıyor. Bu yüzden, aile toplumun temeli ve en etkili sistem parçasıdır. Aile yapısının sağlam kurulması, çocukların iyi yetiştirilmesi ana-babanın temel ödevidir. Bunu bir önceki yazımda işlemiştim. Ama çocukların doğru şekilde sosyalleşmelerini de sağlamaları gerekiyor.

Aileden sonra, 2. ve 3. halkalar şeklinde akrabalık ilişkileri yer alıyor. Bu yazımda akrabalık ilişkileri üzerinde durmak istiyorum. Komşuluk ve mahalle ilişkilerinin olağan üstü dejenere olduğu bir vakıa. Ancak bu kısmı daha sonra ele almak isterim. Akrabalık ilişkilerinin merkeze yakınlığı ve etkileri nedeniyle alarm verdiğini düşünüyorum.

Daha önceleri söylense inanılmayacak günleri yaşıyoruz. İletişim veya ilişkilerin kopması nedeniyle birbirini tanımayan amca çocukları, teyze, hala ve dayı çocuklarını artık neredeyse normal karşılar hale geldik. Kısaca kuzenler demek istemiyorum. Çünkü kuzen kelimesi bana yabancı ve itici geliyor.

Çocuklarımızın akrabalarıyla olan iletişimini yatay ve dikey olarak iyi yönetmelerini sağlamalıyız. Dikey yönüyle, kendisinden üst seviyede bulunan amca, teyze, dayı, hala, büyük anne ve babaları ile bunların akranları olan hısım ve akrabaları kastediyorum. Kendi akranları ise yatay yönü temsil ediyor. Bir çocuk, dikey olarak aile büyüklerinin kim olduğunu, nerede yaşadığını ve ne durumda olduğunu bilmeli. En az bayramlarda olmak üzere, uygun gelen her fırsatta onlarla iletişime geçmeli. Anne babasının verdikleri dışında, ailesi hakkında bilgileri, anıları, önemli değerleri ve diğer referans noktalarını onların sayesinde tanıyabilir. Ahrete göçmüş olanların uygun zamanlarda yâd edilmesi, dualara eklenmesi ve hayırlı işlerinin anlatılması bağları güçlü tutar. Bazen resim veya video arşivini açıp, çocuklarla izlemek ve sohbet tadında sunumlar yaparak bilgi vermenin lezzeti ve etkisi bir başka olur.

Kimine göre, klasik bayram ziyaretleri son derece biçimsel, sınırlı süreli ve samimiyetten uzak gerçekleşir. Sanki yapılması zorunlu bir görev gibi algılanıp, ana babaları tarafından birazda zoraki gezdirilen çocuklar için çokta cazip gelmez. Bu tür ziyaretlerde buluşan çocukların kaynaşması zor ve etkisi zayıf kalır. Kişisel tavsiyem; niyet edilen en az iki, en çok dört ailenin çocukları ile birlikte toplanıp katılacağı özel etkinliklerin yapılmasıdır. Fazla kalabalık olduğunda etkinliğin yönetimi, maliyeti ve nitelikli beraberlik kalitesi iyi olmayacağından önermiyorum. Ayrıca, samimi bir ortam sağlanıp sohbetlerin kurulabilmesi için, birlikte pikniğe gidilmesi veya birisinin bahçeli yada geniş ev imkânı varsa doğru olacaktır. Topluca bir restoran yemeği beklendiği kadar etkili olmayabilir. İstenen etki için katılımcıların yaklaşımları ve etkinliklerin sıklığı belirleyici olacaktır.

Etkinlik zamanlarında, ileride herkesin hatırlamaktan zevk ve mutluluk duyacakları aktiviteleri ve oyunları kurmak ve çocukların/gençlerin aktif olarak katılmalarını sağlamak ciddi olarak önemlidir. Kendi ailemdeki çocuk ve gençler için organize ettiğim oyunların videoları yıllar geçse de yüksek reytingler almaya ve heyecanla izlenmeye devam ediliyor. Şimdi istesem de aynı kişilerle tekrar edemem. O gençlerin bazıları ana baba olmaya namzet oldular artık. Birbirlerine karşı güçlü akrabalık ve arkadaşlık bağlarının oluşması, dayanışmalarının artması için, çocuklarımızı ve gençlerimizi onların da katılmalarından mutluluk duyacakları masum etkinliklerden mahrum etmeyelim.

Latin Amerika ülkelerindeki gibi, ekonomik kriz olduğunda baş gösteren toplumsal patlamalar ve yağmalar bizde henüz olmuyor çok şükür. Manevi değerlerimiz ve güçlü toplumsal bağlarımız sayesinde yaralarımızı sarmaya, dayanışmaya ve zayıflarımızı korumaya meyilliyiz. Birbirinden habersiz ve ilgisiz akrabaların, komşuların çoğalması nedeniyle korktuklarımızla yüzleşebiliriz. Kendi aile ve akrabalarımızdan başlayarak toplumumuzu güçlendirmek ise bizim elimizde...